

На переконання І.П. Андрушко, під публічними інтересами слід у першу чергу розуміти найбільш значущі інтереси в суспільстві та державі. Це є найвищим рівнем інтересів у конституційному праві України, оскільки саме від їх конституційно-правового змісту та гарантованості реалізації цих інтересів залежить не лише реалізація всіх інших, менш значущих інтересів, а й загалом засад суспільного та державного ладу, які у своїй сукупності утворюють конституційний лад України. Водночас приватний інтерес у конституційному праві – це інтерес конкретних осіб і соціальних груп, який охороняється державою. Пріоритет у питаннях реалізації приватного інтересу в конституційному праві залежить від волі приватних осіб, їхніх об'єднань та організацій, які не є владними суб'єктами, не перебувають у відносинах влади та підпорядкування, рівноправно і вільно встановлюють права та обов'язки в конституційно-правових відносинах, що виникають з їх ініціативи [6, с.13].

Отже, реалізація приватних і публічних інтересів у праві має у своїй основі об'єктивні передумови, що викликані факторами соціального й правового характерів. Ці чинники пов'язані з природою правовідносин, специфікою приватних і публічних інтересів як правових категорій і зумовлені характером співвідношення цих різновидів інтересів з суб'єктивними правами, зокрема у сфері приватних і публічних відносин; а також характером взаємодії інтересів у цих галузях людського буття. Викладені вище чинники у своїй сукупності зумовлюють правову та загальносуспільну необхідність реалізації приватних і публічних інтересів у правовідносинах. Таким чином, забезпечення приватних і публічних інтересів у праві сучасної України є безпосереднім обов'язком держави та громадянського суспільства як з точки зору державних завдань, так і в контексті забезпечення функціонування правової системи, розвитку громадянського суспільства, захисту прав і свобод особи.

Список використаних джерел

1. Мельничук О. Публічний та приватний інтерес у контексті забезпечення права людини на освіту / О. Мельничук // Публічне право. – 2011. – № 1. – С. 116 – 121.
2. Вінник О. М. Публічні та приватні інтереси в господарських товариствах: проблеми правового забезпечення : [монографія] / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2003. – 352 с.
3. Гончарук О. В. Дихотомія права: право публічне та право приватне : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Гончарук Ольга Володимирівна. – К., 2006. – 205 с.
4. Самбор М. А. Інтерес в праві: загальнотеоретичні аспекти розуміння та реалізації : дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.01 / Самбор Микола Анатолійович. – К., 2010. – 260 с.
5. Андрушко І. П. Особливості застосування категорії «інтерес» у конституційному праві : автореф. дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / І. П. Андрушко. – К., 2012. – 19 с.

**Даровська Дар'я Сергіївна студент
6-го курсу ННІЗН НАВС
Науковий керівник: Тихомиров
Д.О. старший викладачкафедри
теорії держави та права НАВС,
кандидат юридичних наук**

О Н О В Л Е Н А А Д В О К А Т У Р А : Н А Ш Л Я Х У Д О Є В Р О П Е Й С Ь К О Г О С О Ю З У

Адвокатура та адвокатська діяльність є важливим чинником забезпечення належного рівня законності, справедливості судочинства, захисту прав і свобод, а також забезпечення належного вирішення спорів між особами. На сучасному етапі розвитку України адвокатська діяльність знаходиться на шляху реформування та підвищення ефективності своєї діяльності і розвитком культури. Життєві відносини стають різнобічними та заплутаними, а разом з цим ускладнюються і відповідні юридичні норми. Виникає необхідність в особливій групі осіб, які спеціально займалися б вивченням законів і могли надавати юридичну підтримку або здійснювати правовий захист. Саме ці

фахівці-юристи отримали назву адвокатів. Отже, адвокатура являє собою право-захист, тобто, юридичну допомогу, яка надається тим, хто її потребує, фахівцями-юристами [1].

До недавнього часу питання діяльності адвокатури регулювалися Законом України "Про адвокатуру" 1992 року. Необхідно відзначити, що Закон 1992 року надав значного поштовху для становлення сучасного інституту адвокатури. Зокрема, були визначені статус адвокатури України її основні завдання, окреслено правовий статус, власне, адвоката, закріплено основні принципи та організаційні форми здійснення адвокатської діяльності, зазначені гарантії адвокатської діяльності, чітко прописані повноваження адвоката, закладено основи адвокатського самоврядування тощо.

Подальший розвиток економічних та правових відносин держави, процес інтеграції України в європейську спільноту обумовили необхідність розвитку і вдосконалення правової регламентації адвокатської діяльності. Також процес реформації викликає і взяте Україною, при вступі до Ради Європи, зобов'язання щодо створення професійної асоціації адвокатів [2].

В результаті у липні 2012 року Верховною Радою України прийнято Закон України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", який набрав чинності 15 серпня 2012 року. Цим Законом комплексно реформовано засади здійснення адвокатської діяльності в Україні відповідно до міжнародних стандартів, що забезпечить надання адвокатами професійної правової допомоги кожному, хто її потребує. Слід відзначити, що у Законі враховано висновки Венеціанської комісії до законопроектів про адвокатуру, що раніше направлялися на її розгляд Україною.

Прийняття нового Закону визначило правові основи для створення в Україні професійного самоврядного інституту адвокатури та посилення правових та організаційних гарантій діяльності адвокатури. Особливу увагу у Законі приділено питанням, які забезпечують реалізацію гарантій незалежності та ефективності функціонування інституту адвокатури в цілому та надання адвокатами якісної правової допомоги, зокрема:

- удосконалено порядок допуску до професії адвоката. На законодавчому рівні закріплено чіткий порядок отримання статусу адвоката, якого не було раніше. Після успішного складання кваліфікаційного іспиту передбачено проходження кандидатом стажування у практикуючого адвоката, що дозволить отримати необхідну підготовку для здійснення адвокатської діяльності та набутти професійні уміння та навички майбутнього адвоката;

- визначено чіткі види та гарантії адвокатської діяльності. Так, видами адвокатської діяльності, зокрема, є представництво інтересів в судах та інших державних органах, захист від обвинувачення, надання консультацій і роз'яснень з правових питань та правовий супровід діяльності фізичних і юридичних осіб. Закон передбачає достатньо повноважень адвоката (зокрема, звернення з адвокатським запитом для отримання доказів та іншої інформації щодо справи клієнта), а також гарантій адвокатської діяльності (заборона вимагати від адвоката, його помічника чи стажиста відомостей, що містять адвокатську таємницю, заборона проведення огляду та вилучення документів, пов'язаних з адвокатською діяльністю, тощо), які мають унеможливити втручання в діяльність адвоката та не допустити розголошення адвокатської таємниці;

- закріплено організаційні форми адвокатської діяльності: адвокат може здійснювати адвокатську діяльність індивідуально або в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання;

- створено систему органів адвокатського самоврядування, існування якої на законодавчому рівні раніше не було врегульовано. А саме запроваджено чітку систему органів адвокатського самоврядування, які діють на загальнодержавному та регіональному рівнях, до складу яких входять виключно адвокати, що забезпечує незалежність адвокатури України від органів державної влади та місцевого самоврядування;

- передбачено інститут зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю. Наприклад, у випадку виникнення обставин несумісності у визначених Законом випадках право на здійснення адвокатської діяльності зупиняється і відповідно поновлюється радою адвокатів регіону за заявою адвоката. Також право на заняття адвокатською діяльністю може бути зупинено або припинено у встановленому Законом порядку, зокрема у випадку накладення на адвоката дисциплінарного стягнення;

- передбачено ведення Єдиного реєстру адвокатів України, в якому розміщуватиметься уся необхідна інформація про чисельність і персональний склад адвокатів України, адвокатів іноземних держав, які набули право на заняття адвокатською діяльністю в Україні, обрані адвокатами форми здійснення адвокатської діяльності тощо. Цей реєстр є відкритим для перегляду на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України;

- встановлено прозорі процедури та чіткі механізми реагування на випадки вчинення адвокатами дисциплінарних проступків: визначено перелік підстав дисциплінарної відповідальності адвоката та змагальну процедуру розгляду цього питання кваліфікаційнодисциплінарною комісією. Адвокат при цьому має достатні можливості для висловлення своєї позиції та захисту;

- врегульовано питання участі адвокатів іноземних держав у здійсненні адвокатської діяльності на території України. Для цього таким особам достатньо подати до відповідного органу адвокатського самоврядування документи, які підтверджують отримання нею статусу адвоката в іншій країні. При цьому іноземні адвокати мають такі ж права та гарантії адвокатської діяльності, як і адвокати України, і не обмежені у здійсненні адвокатської діяльності на території України [3].

Слід зазначити, що для забезпечення дотримання гуманізму, Верховна Рада України прийняла Закон України "Про безоплатну правову допомогу", який набрав чинності 9 липня 2011 року, що дозволило Україні отримати правову базу та інституціональний механізм для реалізації як закріпленого статтею 59 Конституції України права кожного на правову допомогу, зокрема, у випадках, коли вона відповідно до закону повинна надаватись безоплатно, так і зобов'язань за низкою міжнародних договорів, які містять положення щодо надання правової допомоги і учасником яких є Україна. Зокрема, це Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р., які прямо чи опосередковано встановлюють зобов'язання для держав-учасниць надавати безоплатну та кваліфіковану правову допомогу малозабезпеченим особам при обвинуваченні їх у вчиненні кримінальних правопорушень[4].

Отже, оновлена нормативна база у сфері адвокатської діяльності дозволяє формувати в Україні інститут адвокатури європейського зразка та надає відповідний спектр гарантій здійснення адвокатської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Варфоломеева Т. В. Проблеми української адвокатури / Т. В. Варфоломеева. // Адвокатура. – 2009. – №10. – С. 7.
2. Висновок Парламентської Асамблеї Ради Європи № 190 (1995 року) [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_590
3. Круглий стіл на тему: «Обговорення проектів змін до закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://kmdka.com/novini/301>
4. Програми САУ. Безоплатна правова допомога. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://cay.org.ua/static/pdf/infobinder1_FreeLegal.pdf

Завальна Вікторія Андріївна
студентка 12П групи Інституту
політології та права Національного
педагогічного університету ім. М.П.
Драгоманова
Науковий керівник: **Огірко Р. С.**
професор кафедри теорії та історії
держави і права Інституту
політології та права Національного
педагогічного університету ім.
М.П. Драгоманова, кандидат
юридичних наук, професор